การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา

A STUDY OF CHARISMATIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS

[1]อัจฉรา อันทะชัย, [2]วัลนิกา ฉลากบาง และ [3]อภิสิทธิ์ สมศรีสุข

[1]Atchara Unthachai, [2]Wannika Chalakbang and [3]Apisit Somsrisook

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ประเทศไทย

Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand.

[1]Atchara.un65@snru.ac.th, [2] Wannika.chlk@gmail.com, [3]Apisit_edu@snru.ac.th

Received : November 23, 2024; **Revised** : March 2, 2025; **Accepted** :April 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 แหล่งเพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบ ขั้นตอนที่ 2 การประเมินองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบที่สังเคราะห์ได้จากเอกสารโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสารและแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความกล้าได้กล้าเสีย 2) ด้านความมั่นใจ 3) ด้านทักษะในการสื่อสาร และ 4) ด้านวิสัยทัศน์ ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.8, S.D.= 0.25)

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำแบบบารมี, ภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา

---

[1] นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

[3] อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Abstract

The purpose of this research was to study the components of charismatic leadership of administrators. Document Research method was employed which was divided into 2 steps: Step 1. Studying documents related to concepts, theories, and research from 10 sources to synthesize the components. Step 2: Evaluate the components of charismatic leadership of school administrators according to the framework synthesized from documents by 5 experts. The research tools were a document synthesis form and a set of 5-level rating scale questionnaire. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research results found that there are 4 components of charismatic leadership of school administrators: 1) communication ability, 2) vision, 3) courage, and 4) confidence. All components are appropriate at the highest level ($\overline{X}$ = 4.8, S.D.= 0.25)

Keywords: Charismatic leadership, Charismatic leadership of school administrators

บทนำ

ในปัจจุบันการดำเนินงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรรัฐหรือเอกชนต้องเผชิญกับภาวะการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้านจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งในแต่ละองค์กรจะประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่ทำงานร่วมกันและกลุ่มคนนี้ย่อมมีความแตกต่างกันในหลายๆ ด้านในการบริหารหน่วยงานหรือองค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยของรัฐบาลหรือเอกชนจำเป็นต้องมีบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหาร ซึ่งเราเรียกว่าหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาบางทีก็เรียกผู้บริหารหรือผู้นำ ผู้นำมีความสำคัญในฐานะผู้ดูแลรับผิดชอบในการบริหารให้ประสบความสำเร็จ การพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าควรเริ่มต้นที่การสร้างภาวะผู้นำให้เกิดกับผู้นำ การบริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกันกับการบริหารกิจการอื่นๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำในสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือในการทำงานให้เกิดขึ้นได้นั้น หมายถึงผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ ผู้นำจะต้องมีความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำจะต้องสร้างขึ้นให้ได้ (ฐิติยา รัตนายน, 2560:107)

ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นความสามารถในการใช้อิทธิพลของผู้นำเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุถึงจุดประสงค์ขององค์กร และช่วยให้กลุ่มเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกันและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย เพื่อให้กลุ่มร่วมมือกันทำงานไปสู่เป้าหมายอย่างราบรื่น ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการเพราะจะทำให้มีการปฏิบัติที่ทำให้จุดมุ่งหมายขององค์กรบรรลุเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นระดับภาครัฐหรือเอกชน ภาวะผู้นำล้วนมีความ สำคัญเพราะก่อให้เกิดผลที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัด ผู้นำบางคนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากองค์กรเฉื่อยชา เชื่องช้า กลับกลายเป็นองค์การที่มีความกระฉับกระเฉงว่องไว และลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำคือผู้นำที่มีอิทธิพลเหนือผู้ตามโดยไม่ได้อาศัยตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และประเพณีที่ยึดถือกันมา เป็นบุคคลที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ เหนือมนุษย์ มีความฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง สามารถก่อให้เกิดความผูกพันทางจิตใจที่ล้ำลึกระหว่างผู้นำกับผู้ปฏิบัติตาม สามารถที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงคุณค่าและความเชื่อถือที่ได้ยึดถือปฏิบัติกันมาช้านานได้ไม่เกรงกลัวที่จะเสี่ยงในการทำงานใดๆไม่ว่าจะเป็นงานใหญ่หรือเล็ก ภาวะผู้นำดังกล่าวคือภาวะผู้นำแบบบารมี (Charismatic Leadership) เป็นภาวะผู้นำที่อธิบายถึงผู้ที่มีบทบาท มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงทัศนคติและความรู้สึกของสมาชิกในองค์กร โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ไม่ลงตัว มองประโยชน์ส่วนร่วมเป็นหลักมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าเสี่ยง กล้าลอง กล้าท้าทายแม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน มีทักษะความสามารถในการสื่อสาร นำไปสู่ความเชื่อมั่น ศรัทธาจากผู้ตามอย่างเต็มใจ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีภาวะผู้นำเชิงบารมีเพราะการดำเนินงานของหัวหน้างานก็ต้องอาศัยความร่วมมือ การยอมรับ และความไว้ใจจากบุคลากรในสถานศึกษาเช่นกัน เพราะจะทำให้ทำงานได้ง่ายขึ้น ราบรื่น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น (วาสินี สุวรรณคาม, 2565: 123)

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาตนเองหรือบุคลากรในสังกัดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการประเมินองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางด้านการบริหารการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์และมีประสบการณ์การสอนไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางด้านการบริหารการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 7 ปี จำนวน 1 คน

1.3 ศึกษานิเทศก์ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางด้านการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์การนิเทศการศึกษาหรือการสอนไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

1.4 ครู มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางด้านการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์การสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 แบบสังเคราะห์เอกสารเป็นตารางสังเคราะห์องค์ประกอบจากแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 แหล่ง เพื่อใช้ในการแจกแจงความถี่และร้อยละ

2.2 แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามแนวทางของ Likert (Likert Five's Rating Scale) และบุญชม ศรีสะอาด (2553: 100) ซึ่งได้กำหนดค่าคะแนนของคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

2.3 แบบการวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และให้ความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 21)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

ผลจากสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังแสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา	นักวิชาการ/นักวิจัย												
	ชยพล เพชรพิมล (2556)	ธิติยา รัตนายน (2560)	อารีรัตน์ จันแสง (2562)	วัชระ คงแสนคำ (2565)	วาสินี สุวรรณคาม (2565)	Conger and Kanungo (1987)	Nahavandi (2000)	House et al (2001)	Howell and Costley (2001)	Lussier and Achua (2001)	รวมความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา
ด้านการบำเพ็ญสั่งสมบารมี	✓										1	10	
ด้านทักษะในการสื่อสาร											7	70	✓
- ด้านความสามารถในการสื่อสาร	✓												
- ด้านทักษะการสื่อสาร		✓											
- มีทักษะการสื่อสารยอดเยี่ยม			✓							✓			
- สื่อสารด้วยความมั่นใจ					✓								
- ด้านการสื่อสารด้วยความมั่นใจ						✓							
- มีพฤติกรรมในการแสดงออกและมีทักษะในการสื่อสารที่ดี							✓						
ด้านคุณธรรมจริยธรรม											4	40	
- ด้านความมีสัจจะ	✓												
- ด้านความซื่อสัตย์	✓												
- ด้านความโปร่งใส	✓												
- ด้านนิติธรรม	✓												
- มีคุณธรรมและจริยธรรม			✓										
- การยึดถือหลักคุณธรรมและซื่อสัตย์								✓					
- มีความยุติธรรม								✓					
- การมีมนุษยธรรม								✓					
- สนับสนุนภารกิจด้านศีลธรรมและวิสัยทัศน์									✓				

องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา	นักวิชาการ/นักวิจัย												
	ชยาพล เพชรินทร์ (2556)	สิริยา รัตนายน (2560)	อารีรัตน์ จันแสง (2562)	วัชระ คงแสนคำ (2565)	วาสินี สุวรรณคาม (2565)	Conger and Kanungo (1987)	Nahavandi (2000)	House et al (2001)	Howell and Costley (2001)	Lussier and Achua (2001)	รวมความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา
ด้านวิสัยทัศน์											6	60	✓
- มีวิสัยทัศน์			✓					✓		✓			
- ด้านวิสัยทัศน์		✓											
- ด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล				✓		✓							
ด้านพลัง											3	30	
- มีการเสริมสร้างพลังให้กับผู้อื่น										✓			
- ด้านอำนาจเชิงอ้างอิง		✓											
- มีการแสดงให้เห็นถึงพลังและการแสดงออกที่เข้มแข็ง										✓			
- มีพลังหรือแรงกระตุ้น ที่ทำให้ร่างกายตื่นตัว							✓						
ด้านอำนาจ											3	30	
- ด้านการใช้อำนาจส่วนบุคคล						✓							
- มีความสัมพันธ์กับอำนาจ										✓			
- ด้านการเสริมสร้างอำนาจเชิงอ้างอิง		✓											
- ด้านการเสริมสร้างอำนาจ		✓											
ด้านความมั่นใจ											5	50	✓
- มีความมั่นใจในตนเอง			✓				✓						
- ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง		✓											
- มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง							✓						
- แสดงความมั่นใจในตนเอง								✓					
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง										✓			
ด้านแรงบันดาลใจ											4	40	
- การสร้างแรงบันดาลใจ			✓										
- ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ				✓									
- ทำให้เกิดแรงดลใจ									✓				
- การเป็นแรงบันดาลใจ								✓					
ด้านความกล้าได้กล้าเสีย											5	50	✓
- มีความกล้าที่จะเสี่ยง			✓							✓			
- ด้านความกล้าเสี่ยง				✓		✓							
- มีความเด็ดขาด กล้าได้กล้าเสีย					✓								
ด้านการมีภาพลักษณ์ที่ดี											4	40	
- รักษาภาพลักษณ์และวางตัวอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ							✓						
- สร้างภาพลักษณ์และทำให้เกิดความประทับใจ									✓				

องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา	นักวิชาการ/นักวิจัย												
	ชยพล เพชรพิมล (2556)	ธิติยา รัตนายน (2560)	อารีรัตน์ จีนแส (2562)	วัชระ คงแสนคำ (2565)	วาลินี สุวรรณคาม (2565)	Conger and Kanungo (1987)	Nahavandi (2000)	House et al (2001)	Howell and Costley (2001)	Lussier and Achua (2001)	รวมความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา
- มีการส่งเสริมภาพลักษณ์ของตนเอง										✓			
- เป็นตัวแบบพฤติกรรมสำหรับลูกน้องกับมีความหวังและความเชื่อมั่นสูง									✓				
- เปิดรับความคิดเห็น ไม่เอาตัวเองเป็นใหญ่					✓								
- ลงไปคลุกคลี ใกล้ชิดลูกทีม					✓								
- มีความสามารถที่จะดลบันดาลให้คนไว้วางใจ										✓			
- เป็นแบบอย่างที่ดีในทุกเรื่อง					✓								
ด้านการวางแผนและใช้กลยุทธ์ในการบริหาร											4	40	
- เป็นนักวางแผน มีกลยุทธ์สำรอง					✓								
- ด้านการใช้กลยุทธ์ทุกรูปแบบ						✓							
- ใช้กรอบในการวางแนวทางให้กับลูกน้อง									✓				
- มีการกำหนดหน้าที่ที่ชัดเจน								✓					
- มุ่งเน้นผลการปฏิบัติการ								✓					
- มีความสามารถในการตัดสินใจ								✓					
- ด้านการประเมินสถานการณ์รอบข้างตลอดเวลา						✓							
ด้านความเอื้ออาทร	✓										1	10	
ด้านความอดทน	✓										1	10	
ด้านความรับผิดชอบ	✓										1	10	
ด้านการมีส่วนร่วม	✓										1	10	
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์				✓							1	10	
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา				✓							1	10	
ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล				✓							1	10	
ด้านการเปลี่ยนความยึดติดของผู้ตาม						✓					1	10	
มีความมั่นใจในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา								✓			1	10	
การกระตุ้นให้ใช้สติปัญญา								✓			1	10	
นำเอาความเสี่ยงไปใช้เพื่อให้บรรลุผล									✓		1	10	
มีการขัดแย้งภายในตนเองน้อยมาก										✓	1	10	
รวม	10	6	6	6	6	7	5	11	6	10			

จากตาราง 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไปหรือคิดเป็นร้อยละ 50 ขึ้นไป มากำหนดเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหาร สรุปว่ามี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านความสามารถในการสื่อสาร 2) ด้านวิสัยทัศน์ 3) ด้านความกล้าได้กล้าเสีย และ 4) ด้านความมั่นใจ

องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา ดังแสดงในตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหาร

ข้อที่	องค์ประกอบ	การตรวจสอบวัดระดับความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ (n=5)		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านทักษะในการสื่อสาร		4.80	0.45	มากที่สุด
2. ด้านวิสัยทัศน์		4.40	0.55	มาก
3. ด้านความกล้าได้กล้าเสีย		5.00	0.00	มากที่สุด
4. ด้านความมั่นใจ		5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทุกด้าน		**4.80**	**0.25**	**มากที่สุด**

จากตาราง 2 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลัก พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.8, S.D.= 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านความกล้าได้กล้าเสียมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 5.00, S.D. = 0.00) ด้านความมั่นใจมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 5.00 , S.D. = 0.00) ด้านทักษะในการสื่อสารมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.80, S.D. = 0.45) และด้านวิสัยทัศน์มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.40, S.D. = 0.55)

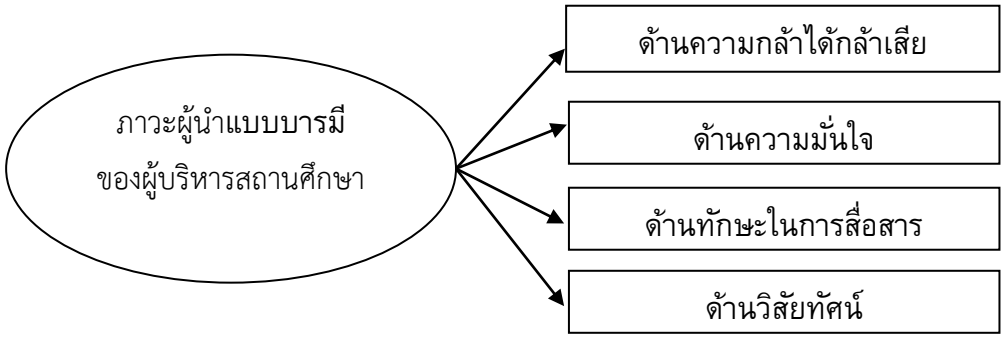
อภิปรายผล

จากการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษาในครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความกล้าได้กล้าเสีย 2) ด้านความมั่นใจ 3) ด้านทักษะในการสื่อสาร และ 4) ด้านวิสัยทัศน์ ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมากที่สุด เนื่องจากภาวะผู้นำแบบบารมีเป็นภาวะ

ผู้นำที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงทัศนคติและความรู้สึกของสมาชิกในองค์กรโดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ไม่ลงตัว มองประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าเสี่ยง กล้าลอง กล้าท้าทายแม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน มีทักษะในการสื่อสาร นำไปสู่ความเชื่อมั่นศรัทธาจากผู้ตามอย่างเต็มใจเพราะการดำเนินงานของหัวหน้างานก็ต้องอาศัยความร่วมมือ การยอมรับ และความไว้ใจจากบุคลากรในสถานศึกษาเช่นกัน ซึ่งจะทำให้ทำงานได้ง่ายขึ้น ราบรื่น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของฐิติยา รัตนายน (2560:113) ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำแบบบารมี พบว่ามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2)ด้านการเสริมสร้างอำนาจเชิงอ้างอิง 3) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 4)ด้านทักษะการสื่อสาร 5)ด้านการเสริมสร้างอำนาจ และ 6) ด้านอำนาจเชิงอ้างอิง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอารีรัตน์ จีนแส (2562: 15) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำแบบบารมี พบว่ามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) มีวิสัยทัศน์ 2) มีความมั่นใจในตนเอง 3) การสร้างแรงบันดาลใจ 4) มีทักษะการสื่อสารยอดเยี่ยม 5) มีความกล้าที่จะเสี่ยง และ 6) มีคุณธรรมและจริยธรรม

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความกล้าได้กล้าเสีย 2) ด้านความมั่นใจ 3) ด้านทักษะในการสื่อสาร และ 4) ด้านวิสัยทัศน์ แสดงดังภาพประกอบ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

วาสินี สุวรรณคาม (2565). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงบารมีของผู้บริหารสถานศึกษา : ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล*. เอกสารการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 4. 1231-1237

อารีรัตน์ จีนแส. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำแบบบารมีของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ธัญบุรี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

Conger, J. A.; & Kanungo, R. (1987, July). *Toward a Behavioral Theory of Charismatic Leadership in organizational settings*. Academy of Management Review, 12: 637-647.

House, R. J. (1977). *A 1976 Theory of Charismatic Leadership. In J. G. Hunt and L. L. Larhom (eds.) Leadership: The Cutting Edge*. Carbondale: Southern Ill: University Press.

House, R. J., Delbecq, A., Taris, T., & Sully de Luque, M. (2001). *Charismatic theory of Leadership: An empirical test of CEOs.* [n.p.].

Howell, J. P., & Costley, D. L. (2001). *Understanding behaviors for effective leadership*. New Jersey: Prentice Hall.